

In Memoriam

GRETA ARWIDSSON

Professor Greta Arwidsson, Upplands fornminnesförenings hedersledamot 1969 avled 1998 i en ålder av 91 år.

Hon var född i Uppsala. Som ung arkeologistuderande blev hon engagerad i de av professor Sune Lindqvist ledda utgrävningarna av det märkliga båtgravfältet vid Valsgärde i G:la Uppsala socken. Valsgärdeundersökningarna gav henne material för doktorsavhandlingen 1942, "Vendelstile in Email und Glas in 7-8 Jahrhundert". Hon publicerade också tre av de rika båtgravarna i separata monografier.

Greta Arwidsson tjänstgjorde efter sin disputation som antikvarie vid Statens historiska museer och var härefter under

tiden 1946–56 landsantikvarie och chef för Gotlands fornsal. Hon utnämndes 1956 till landets första kvinnliga professor i arkeologi vid Stockholms högskola från vilken befattning hon pensionerades 1973.

Greta Arwidssons forskningsinriktning var inte provinsiell, men hon kom genom sitt engagemang i fornlämningskomplexen i Valsgärde och Fullerö i G:la Uppsala, sina fältundersökningar på Lovö och sitt ansvar som redaktör och författare för K. Vitterhetsakademiens publicering av det äldre arkeologiska undersökningsmaterialet från Birka att spela en särskilt betydelsefull roll för den uppländska arkeologiska forskningen.

RAGNAR EDENMAN

Förre landshövdingen i Uppsala län Ragnar Edenman avled 1998 i en ålder av 83 år.

Han var född i Uppsala, där han också studerade. Han disputerade 1946 i statsvetenskap.

Ragnar Edenman engagerade sig tidigt politiskt och kom snart att bekläda ledande politiska poster. Sina främsta insatser gjorde han som statsråd och chef för ecklesiastikdepartementet 1957–1967, ansvarig för skola, utbildning, kultur och kyrkofrågor under en tid av stora och betydelsefulla reformer. Han utnämndes 1967 till landshövding och innehade sitt ämbete till pensioneringen 1980.

Ragnar Edenmans insatser som ledande politiker, statsråd och ordförande i ett stort antal utredningar och styrelser har format och påverkat kulturlivet i hela landet. I Upplands fornminnesförening var han under sin landshövdingetid en kraftfull och energisk ordförande med djup kunskap om den uppländska kulturhistorien.

I ett uppländskt perspektiv framstår hans insatser som ordförande i Uppsala domkyrkas restaureringskommitté och hans mångåriga ordförandeskap i Bruno Liljeforsstiftelsen i Österbybruk som särskilt betydelsefulla. Ragnar Edenman utsågs 1980 till hedersledamot i Upplands fornminnesförening.

SIGVARD LARSSON

Lantbrukaren Sigvard Larsson, Sättraby i Edsbro avled 1997 i en ålder av 79 år. För sin betydelsefulla insats för den uppländska hembygdsrörelsen erhöll han 1987 Upplands fornminnesförening och hembygdsförbunds förtjänstmedalj.

Sigvard Larssons kulturhistoriska intresse väcktes genom uppväxten i en släktgård från 1600-talet, där gamla traditioner hölls i helgd och äldre föremål och dokument bevarades.

Sigvard Larsson var lantbrukare fram till 1960 då han anställdes som föreståndare för Upplandsbankens kontor i Edsbro. I denna befattning kvarstod han till sin pensionering.

Han engagerades tidigt i politik och folkbildningsarbete och var en mycket aktiv medlem i Edsbro hembygds- och föreläsningsförening från dess tillkomst 1935. Inom politiken innehade han bl.a. posten som ordförande i kommunfullmäktige i Norrtälje kommun.

Vid sidan av sitt arbete vid Edsbro hembygdsgård inrättade Sigvard Larsson ett eget gårdsmuseum i Sättraby som skildrar hemmiljö och olika arbetsredskap från 17–1800-tal. Han ledde studiecirkelarbete och gav 1976 ut en bok om Sättraby. Han var också uppskattad som föredragshållare om bl.a. skrock och folktro i äldre tider. "En eldsjäl" är ett begrepp som många använt för att karaktärisera hans insatser.

GÖSTA SELLING

Förre riksantikvarien Gösta Selling avled 1996 i en ålder av 96 år. Han var född i Danderyd.

Efter studier vid Stockholms högskola anställdes Gösta Selling 1923 vid Nordiska museet och Skansen, där han fick ansvaret för fältarbetet vid museets herrgårdsundersökningar. Han disputerade 1937 på en i svensk arkitekturhistoria klassisk avhandling "Svenska herrgårdshem under 1700-talet", ett standardverk som gavs ut i ny upplaga ett halvsekel senare.

1937 utnämndes Gösta Selling till den förste stadsantikvarien i Stockholm med uppgift att organisera stadens kulturminnesvård och bygga upp Stockholms stadsmuseum. Hans insatser som stadsantikvarie blev av avgörande betydelse för bevarandet av Gamla stan, bebyggelsen på Åsöberget och Vita bergen och många andra byggnader. 1960 utnämndes han till riksantikvarie, en befattning som han upprätthöll till sin pensionering 1966.

Gösta Selling var aktiv som forskare in i sin sena ålderdom. Hans sista skrift publicerades 1994.

Sitt gamla forskningsområde – de uppländska bruksherrgårdarna och bebyggelsemiljöerna upprätthöll han kontakten med och han förmedlade gärna sina kunskaper till yngre generationer av kulturmiljövårdare. Han utnämndes 1967 till hedersledamot i Upplands fornminnesförening.

Stig Rydh

